

Patiëntenfederatie Nederland

Jaarverslag 2018

Inhoudsopgave

Directieverslag	3
Verslag Raad van Toezicht	6
Bijlage 1: balans	7
Bijlage 2: staat van baten en lasten	8
Bijlage 3: WNT-verantwoording	10

Patiëntenfederatie Nederland
Orteliuslaan 871 – 1e verdieping
3528 BE Utrecht

Postbus 1539
3500 BM Utrecht

T 030 297 03 03
Kvk nr. 40482340

www.patiëntenfederatie.nl

Deze jaarrekening betreft de financiële weergave van de met subsidiemiddelen uitgevoerde activiteiten in 2018.
Een inhoudelijke impressie van het jaar vindt u op de website van Patiëntenfederatie Nederland.

Directieverslag

Het jaar 2018 op hoofdlijnen

Een uitgebreider overzicht van onze activiteiten en beleidsresultaten in 2018 vindt u in het publieksjaarverslag 2018.

In 2018 vierden we het 25-jarig bestaan van Patiëntenfederatie Nederland. Het congres op 5 november vormde het hoogtepunt van de jubileumactiviteiten. Hier presenteerden we de toekomstvisie 'Meer mens, minder patiënt', die tot stand kwam in nauwe samenwerking met de leden.

Het was ook het jaar dat binnen het zorgveld met betrokkenheid van de Patiëntenfederatie een aantal hoofdlijnenakkoorden werd vastgesteld. In deze akkoorden werden meerjarenafspraken gemaakt over onder andere 'Juiste zorg op de juiste plek', 'Samen beslissen' en het stimuleren van digitale zorg. Onderwerpen die de positie van patiënten versterken.

ZorgkaartNederland ging in dit verslagjaar over de 600.000 waarderingen heen. In 2018 startten we met een aantal ziekenhuizen een pilot waarbij deze alle patiënten vroegen een waardering te plaatsen op ZorgkaartNederland. Dit leverde 4.000 geverifieerde waarderingen op. Met de wijkverpleging en de fysiotherapie is overlegd over het koppelen van een sectorbrede PREM aan ZorgkaartNederland.

In 2018 hebben we het project Pleidooi voor een ouderenvriendelijke samenleving afgerond. Hierover hebben gemeenten bericht gehad en een handreiking ontvangen. In de zomer is het Kwaliteitskader wijkverpleging opgeleverd. We hebben meegedacht over wat goede wijkverpleging is en waar mensen op kunnen rekenen.

VWS heeft subsidie verstrekt voor het opzetten van een centraal informatiepunt inzake arbeidsparticipatie voor mensen met een chronische beperking. De Patiëntenfederatie zal dit informatiepunt in de komende drie jaar realiseren.

Binnen de campagne 'Betere zorg begint met een goed gesprek' is het initiatief 'Help de dokter met een goed gesprek' gelanceerd. Op basis van de indicatoren zijn keuzehulpen ontwikkeld, geactualiseerd en gepubliceerd op ZorgkaartNederland.

Het jaar 2018 in financieel opzicht

Het jaar is afgesloten met een positief resultaat van € 38.762 (2017: € 5.388). Gedurende het jaar zijn meer projectsubsidies toegekend dan waar in de begroting rekening mee was gehouden. Met name de personeelskosten kwamen hoger uit dan begroot, omdat meer personeel nodig was om alle projecten te kunnen uitvoeren. De extra personele kosten zijn net als de 'extra' organisatiekosten volledig gedekt vanuit de nieuwe projectmiddelen die beschikbaar zijn gekomen in de loop van 2018. In de uurtarieven bij projecten is zoals gebruikelijk een dekking opgenomen voor de organisatiekosten.

Voor het eerst was 2018 een volledig jaar in het nieuwe kantoorpand aan de Orteliuslaan (Papendorp). De kosten van huisvesting zijn lager dan in 2017. De verhuizing in 2017 naar de nieuwe locatie bracht dat jaar extra kosten met zich mee. Medewerkers ervaren het nieuwe pand als prettig en men is tevreden over de inrichting en de flexplekken.

De jaarmzet bedroeg in 2018 circa € 14,8 miljoen. Hiervan is circa € 2,8 miljoen doorbetaald aan projectpartners uit de patiëntenbeweging. Dit zijn leden van de Patiëntenfederatie, koepelorganisaties en overige patiëntenorganisaties die in 2018 hebben geparticipeerd in samenwerkingsprojecten waarvan de Patiëntenfederatie penvoerder was. De resterende € 12 miljoen is afkomstig van de volgende financieringsstromen: Instellingssubsidie (€ 1,2 miljoen), SKPC-gelden (€ 2 miljoen), PG werkt samen (€ 990.000), projectsubsidies (€ 6,6 miljoen), omzet ZorgkaartNederland (€ 1.057.000) en overige inkomsten (€ 100.000).

Resultaat en resultaatbestemming

Het positief resultaat van € 38.762 samen met de vrijval uit de bestemmingsreserve huisvesting is toegevoegd aan de 'vrije' algemene reserve. Het eigen vermogen bestaat na deze resultaatbestemming uit een algemene reserve van € 595.490 en een bestemmingsreserve (her)huisvesting van € 134.963.

Toekomst

Net als in vorige jaren blijven we werken aan de positie van de patiënten. Of beter gezegd: die van mensen die zorg nodig hebben, in lijn met het motto van onze nieuwe visie 'Meer mens, minder patiënt'. Deze visie concretiseren we in 2019 met een meerjarenplan 2020-2022. Ook bespreken we met de leden hoe de Patiëntenfederatie in de toekomst eruit gaat zien en welke invulling we aan het lidmaatschap geven. We blijven zorgen dat patiëntvertegenwoordigers betrokken worden bij inrichting en kwaliteit van de zorg en we zorgen dat de stem van patiënten gehoord wordt op alle plekken waar die van belang is.

Risico's ten aanzien van continuïteit van de inkomsten

De Patiëntenfederatie haalt haar inkomsten uit verschillende financieringsbronnen. Een deel van deze inkomsten is als (min of meer) vast te kwalificeren. Dit zijn de instellingssubsidie en de SKPC-gelden. De instellingssubsidie wordt gefinancierd door het Ministerie van VWS vanuit het beleidskader voor subsidiëring van patiënten- en gehandicaptenorganisaties. Tot en met 2018 was er ook nog het langlopende project 'PG werkt samen' waarvoor wij een vaste financiering ontvingen. Vanaf 2019 is deze financiering opgenomen in het instellingsbudget.

De SKPC-gelden worden gefinancierd vanuit de premiegelden, mogelijk gemaakt vanuit het bestuurlijk hoofdlijnenakkoord Medisch Specialistische Zorg. Waarschijnlijk worden deze middelen vanaf 2020 ondergebracht bij ZonMW. De hoogte van het bedrag voor Patiëntenfederatie Nederland blijft hetzelfde.

Overige projectsubsidies kwalificeren we als niet-vaste inkomsten. De personeelsformatie is hier op afgestemd door voldoende flexibiliteit te creëren.

Risicomanagement

De directeur/bestuurder en Raad van Toezicht van de Patiëntenfederatie zijn zich bewust van het belang van adequaat risicomanagement. Er is een groot bewustzijn van de verantwoordelijkheid voor een rechtmatige en doelmatige besteding van middelen, de naleving van wet- en regelgeving en adequate inrichting van administratieve organisatie en interne beheersing. In het risicomanagementsysteem zijn de naleving van wet- en regelgeving (compliance) en de rechtmatigheidseisen vervat. Het systeem van risicomanagement zorgt ervoor dat risico's en beheersmaatregelen niet op een willekeurige, maar op een gestructureerde wijze worden geïdentificeerd. Door een bewuste afweging te maken tussen onze doelstellingen en de risico's die we bereid zijn te nemen, streven we naar een bestendige en maatschappelijk verantwoorde, beheerste en integere bedrijfsvoering.

In 2018 is de nieuwe Europese privacywetgeving (AVG) naar behoren geïmplementeerd. Ook is een begin gemaakt met het verder professionaliseren van de interne procedures rond het aangaan van verplichtingen (de offerteprocedure) en is er voortgang geboekt in het optimaliseren van de stuurinformatie. Tenslotte zijn de fiscale beleidsregels geactualiseerd voor declaraties van derden (zoals panelleden).

Begroting 2019

Eind 2018 werd de begroting 2019 door Raad van Toezicht en de ALV goedgekeurd.

Utrecht, mei 2019

Dianda Veldman

Directeur/bestuurder

Verlag van de Raad van Toezicht

Samenstelling

De Raad van Toezicht kwam in 2018 vijf keer bijeen. Er waren regelmatig bilaterale contacten tussen de leden van de Raad van Toezicht en de bestuurder.

Alle leden zijn het gehele jaar in functie geweest. De nieuwe voorzitter Otwin van Dijk startte zijn werkzaamheden aan het begin van 2018. Meta Jacobs kondigde in mei aan dat ze na afloop van haar eerste termijn (voorjaar 2019) geen tweede periode ambieerde. In de ALV van november 2018 werd een profiel vastgesteld voor haar opvolger en werd een benoemingsadviescommissie ingesteld.

Contact met leden

De Raad van Toezicht hecht grote waarde aan de inbreng van de ledenorganisaties. Daarom spreekt de raad met enige regelmaat met hun vertegenwoordiger. De nieuwe voorzitter heeft gedurende het gehele jaar kennismakingsgesprekken met leden gehad. Meestal zat daar een ander RvT-lid bij.

In control

- De Raad van Toezicht besprak elke vergadering de managementrapportage, met daarin een inhoudelijk en financieel gedeelte. Op deze wijze volgden de leden van de Raad van Toezicht de actualiteiten in en buiten de organisatie. Dit jaar kreeg de Algemene Verordening Gegevensbescherming extra aandacht. De Patiëntenfederatie was al ver gevorderd met het privacybeleid en hoefde slechts een beperkt aantal aanpassingen te doen om AVG-proof te zijn.
- De auditcommissie, bestaande uit de leden Wim Groot en Meta Jacobs, kwam drie keer bijeen en behandelde vaste onderwerpen als de jaarrekening, begroting en financiële kwartaalrapportages. Een extra onderwerp dat aandacht kreeg was een mogelijke aanbestedingsplicht voor de Patiëntenfederatie. Een extern deskundige kwam tot de conclusie dat aanbestedingsplicht niet aan de orde is. Bij de bespreking van jaarrekening en accountantscontrole in de Raad van Toezicht op 31 mei was de accountant aanwezig. Deze gaf aan dat de interne beheersing op orde is en dat het toezicht van goed niveau is.
- De Raad van Toezicht hield in november het jaarlijkse overleg met de ondernemingsraad. Het was een constructieve ontmoeting waarin werd gesproken over onderscheiden posities en gemeenschappelijke belangen. Leden van het managementteam zijn regelmatig bij de Raad van Toezicht te gast voor een presentatie en/of discussie.
- De Raad van Toezicht fungeerde met enige regelmaat als klankbord voor de bestuurder en voerde met haar het jaarlijkse functioneringsgesprek. Ook werden nieuwe resultaatafspraken gemaakt voor de periode maart 2018 - maart 2019. De voltallige RvT is positief over het functioneren van de directeur en kan zich vinden in de nieuwe afspraken.
- In de vergaderingen kwamen verschillende strategische onderwerpen aan de orde. Eén daarvan was het nieuwe beleids- en subsidiekader voor patiëntenorganisaties van het ministerie van VWS. De Raad van Toezicht dacht mee hoe hierop te anticiperen en de stem van lidorganisaties te laten horen. Ook werden de hoofdlijnenakkoorden in de zorg waarin de Patiëntenfederatie participeerde besproken. De Raad van Toezicht was actief betrokken bij de visievorming, die leidde tot het visiedocument 'Meer mens, minder patiënt', dat op het jubileumcongres in november werd gepresenteerd. In het vervolg daarop is eind 2018 gestart met het uitwerken van die visie in een Meerjarenplan 2020-2022. Ook onderzoeken we wat de visie voor de Patiëntenfederatie, haar positionering en haar achterban betekent.

Otwin van Dijk

Voorzitter Raad van Toezicht

Bijlage 1

Balans per 31 december 2018 (na resultaatbestemming)

	31-12-2017 €	31-12-2016 €
<u>ACTIVA</u>		
<i>Vaste activa</i>		
Immateriële vaste activa	0	53.778
Materiële vaste activa	504.818	603.774
<i>Vlottende activa</i>		
Nog te ontvangen subsidies	163.200	282.730
Overige vorderingen en overlopende activa	647.869	921.430
Liquide middelen	5.309.512	6.943.238
TOTAAL	6.625.400	8.804.950

<u>PASSIVA</u>		
<i>Eigen vermogen</i>		
Algemene reserve	595.490	529.736
Bestemmingsreserve huisvesting	134.963	161.956
<i>Voorzieningen</i>		
Voorziening transitievergoeding	21.909	17.735
<i>Kortlopende schulden en overlopende passiva</i>		
Terug te betalen subsidies	228.760	522.101
Onderhanden werk	2.229.977	3.541.225
TOTAAL	6.625.400	8.804.950

Bijlage 2

Staat van baten en lasten over 2018

BATEN	Realisatie 2018 €	Begroting 2018 €	Realisatie 2017 €
Algemeen			
Instellingssubsidie	1.200.000	1.200.000	1.200.000
Contributie	64.600	56.000	67.700
Overige baten	15.980	20.000	38.008
Totaal baten algemeen	1.280.580	1.276.000	1.305.708
Projecten			
SKPC-gelden	2.057.302	2.250.000	2.229.860
PG werkt samen	990.492	737.893	717.548
Overige projectsubsidies	6.502.068	4.713.879	7.973.215
Baten ten behoeve van projectpartners	3.148.586	2.755.759	4.009.403
Omzet ZorgkaartNederland	1.057.713	914.000	948.987
Totaal baten projecten	13.756.161	11.371.531	15.879.013
TOTAAL BATEN	15.036.741	12.647.531	17.184.772
<i>totaal exclusief projectpartners</i>	<i>11.888.155</i>	<i>9.891.772</i>	<i>13.175.318</i>
LASTEN			
Algemeen			
Personeelskosten	4.722.786	4.573.025	4.424.915
Huisvestingskosten	380.339	345.600	435.745
Bureau- en organisatiekosten	427.198	413.000	538.440
Verenigingskosten	69.639	90.000	65.791
Activiteiten	147.397	74.500	198.031
Doorberekend aan projecten	-4.496.273	4.320.125	-4.351.735
Incidentele baten en lasten	-9.266	0	-10.867
Totaal algemene lasten	1.241.820	1.276.000	1.300.320
Projecten			
Kosten SKPC-projecten	2.057.302	2.250.000	2.229.860
Kosten PG werkt samen	990.492	737.893	717.548
Kosten overige projecten (incl. ZorgkaartNederland)	7.559.781	5.627.879	8.922.202
Betaling aan projectpartners	3.148.586	2.755.759	4.009.403
Totaal lasten projecten	13.756.161	11.371.531	15.879.013

TOTAAL LASTEN	14.997.981	12.647.531	17.179.333
<i>totaal exclusief betaling aan projectpartners</i>	11.849.395	9.891.772	13.169.932
RESULTAAT	38.762	0	5.388
Resultaatbestemming:			
- Algemene reserve	65.754		5.388
- Onttrekking bestemmingsreserve huisvesting	-26.992		0
Totaal verdeeld	38.762		5.388

Bijlage 3

WNT-verantwoording

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Patiëntenfederatie Nederland van toepassing zijnde regelgeving: Algemene WNT-maximum. Het bezoldigingsmaximum in 2018 voor Patiëntenfederatie Nederland is € 189.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2017 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking.

bedragen x € 1	D. Veldman
Functiegegevens Aanvang en einde functievervulling in 2018 Omvang dienstverband (in fte) Dienstbetrekking?	Directeur-bestuurder 1/1 - 31/12 1 JA
Bezoldiging Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen Beloningen betaalbaar op termijn Subtotaal Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum -/- Onverschuldigd betaald bedrag Totaal bezoldiging 2018	€ 125.288 € 11.960 € 137.248 € 189.000 N.v.t. € 137.248
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t. N.v.t.
Gegevens 2017 Aanvang en einde functievervulling in 2017 Deeltijdfactor 2017 in fte Dienstbetrekking Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen Beloningen betaalbaar op termijn Subtotaal Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum Totaal bezoldiging 2017	1/1 - 31/12 1 JA € 124.715 € 11.563 € 136.278 € 181.000 € 136.278

Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	O. van Dijk	M. Jacobs	K. Martina Abello	W. Groot	D. J. van Dijk	G.A. Verbeet
Functiegegevens	voorzitter	vice voorzitter	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	n.v.t.
Bezoldiging						
Totaal bezoldiging	€ 3.596	€ 4.219	€ 2.012	€ 2.870	€ 4.525	€ 0
Individueel toepasselijke bezoldigings-maximum	€ 28.350	€ 18.900	€ 18.900	€ 18.900	€ 18.900	€ 0
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde bedragen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017						
Aanvang en einde functievervulling in 2017	N.v.t.	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Totale bezoldiging	€ 0	€ 4.696	€ 3.781	€ 4.510	€ 4.749	€ 7.470
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 0	€ 18.100	€ 18.100	€ 18.100	€ 18.100	€ 27.150

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.